

Základní škola a mateřská škola
Dolní Bukovsko

Školní vzdělávací program školní družiny

č.j.: zsms-db/322/2007

Platnost od 28.8.2007
Zrevidován 16.5.2019

Mgr. Anna Šubrtová, ředitelka školy

Razítko:

Obsah ŠVP školní družiny

1. Identifikační údaje

2. Základní údaje

2.1 Charakteristika školy

2.2 Charakteristika ŠD

2.3 Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání

2.4 Provozní doba

2.5 Materiální podmínky

2.6 Personální podmínky

2.7 Ekonomické podmínky

2.8 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

3. Charakteristika ŠVP školní družiny

3.1 Konkrétní cíle vzdělávání

3.2 Formy a obsah vzdělávání

3.3 Získávání kompetencí u účastníků

3.4 Časový plán

3.5 Podmínky pro vzdělávání účastníků se SVP, nadaných a mimořádně nadaných

4. Evaluace

1. Identifikační údaje

Základní škola a mateřská škola Dolní Bukovsko

nám. Jiráskovo 31

373 65 Dolní Bukovsko

tel.: 385 726 122

Školní družina (dále ŠD) je součástí základní školy.

Pracují dvě oddělení, tel.: 385 726 282

provozní doba: 6.00 – 7.30 hod., 11.25 – 16.00 hod.

Zřizovatel: Městys Dolní Bukovsko

Platnost dokumentu: 28.8.2007

2. Základní údaje

2.1 Charakteristika školy

Obec Dolní Bukovsko se nachází na severním okraji Třeboňské pánve a patří do oblasti Pšeničných Blat. Centrem je obdélníkové náměstí, v jehož severní části stojí lipami obklopený kostel Narození Panny Marie, dále zde naleznete poštu, úřad městyse a školu, jejíž budova pochází z roku 1906.

Základní škola v Dolním Bukovsku patří mezi menší plně organizované školy. Na škole jsou žáci devíti ročníků. Po stránce prostorové, vybavení pomůckami a materiály je škola na slušné úrovni. V roce 2018 došlo k vybudování nové tělocvičny školy a využíván je i sportovní areál Tělovýchovné jednoty Dolní Bukovsko, který slouží i zájmové mimoškolní činnosti dětí.

Od ledna 2006 se sloučila základní a mateřská škola a došlo ke změně názvu na Základní škola a Mateřská škola Dolní Bukovsko. Součástí školy je školní družina od školního roku 2018 – 2019 s kapacitou 60 účastníků, jejímž zřizovatelem je Městys Dolní Bukovsko. Pobyt ve ŠD je poskytován za úplatu.

2.2 Charakteristika ŠD

Školní družina je zřízena při ZŠ a MŠ Dolní Bukovsko, Jiráskovo nám. 31. Zřizovatelem je Městys Dolní Bukovsko. Za provoz školní družiny zodpovídá ředitel školy, provoz řídí a zajišťuje zástupce ředitele. Školní družina je rovnocenný a důležitý partner školy a rodiny, plní své výchovné a vzdělávací cíle a rozvíjí sociální a osobní kompetence. V provozu jsou dvě oddělení ŠD.

Úkolem ŠD je připravit účastníky na běžný život v současné společnosti a vlivem aktivit ve volném čase je vybavit vědomostmi, dovednostmi a návyky, ale také vlastními postoji a názory. Svým programem usiluje o vytvoření osobnosti, která odolná vůči negativním vlivům, najde své místo ve správné sociální skupině.

Školní družina musí být místo pro rozvoj osobnosti, pro radost a dobrou náladu, pro rozvoj tvořivosti, sebevědomí, tolerance a pro spolupráci vychovatelek s rodiči.

Druhy činností školní družiny:

- a) Pravidelná činnost – je dána týdenní skladbou zaměstnání.
- b) Příležitostné akce – jsou významnější akce, které nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností, jako jsou besídky, slavnosti, výlety.
Zpravidla jsou tyto akce pro všechna oddělení ŠD.
- c) Nabídka spontánních aktivit – klidové činnosti po obědě, při pobytu venku a volné hry dle vlastního výběru účastníků při pobytu v prostorách školní družiny.
- d) Odpočinkové činnosti – nejen klidový ale i aktivní odpočinek, který bude kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování.
- e) Příprava na vyučování – není jen vypracování domácích úkolů ale i didaktické hry, tématické vycházky a další činnosti, které upevňují či rozšiřují poznatky, které účastníci získali během vyučování.

2.3. Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání

Do jednoho oddělení školní družiny (dále ŠD) je přijímáno nejvýše 30 účastníků na základě řádně a plně vyplněného zápisového lístku. Za pobyt ve ŠD se hradí poplatek 150,- Kč, jehož výše je stanovena ředitelem školy.

Docházka účastníka do ŠD může být ukončena během školního roku na základě žádosti rodičů nebo ji při nedodržení vnitřního řádu ŠD ukončí ředitel školy.

2.4. Provozní doba

Provozní doba je od pondělí do pátku od 6.00 hod. do 16.00 hod. V době vedlejších prázdnin je ŠD otevřena, pokud je přihlášeno alespoň 5 účastníků. V době ředitelského a mimořádného volna je školní družina v provozu pouze tehdy, dovolují-li to podmínky, pro které je ředitelské, popř. mimořádné volno vyhlášeno. V době hlavních prázdnin je ŠD uzavřena.

2.5 Materiální podmínky

Školní družina je vybavena hračkami, které odpovídají věku účastníků v jednotlivých odděleních, dále knížkami a sportovním náčiním – švihadla, míče, ... Materiál pro výtvarnou a pracovní činnost vychovatelky doplňují v průběhu školního roku dle potřeby. Družina je vybavena kobercem na hraní, televizorem, CD a VHS přehrávačem, počítačem a rádiem. Pro hry účastníků je k dispozici dětská kuchyňka, kočárky, stavebnice, puzzle, atd. V obou odděleních ŠD je k dispozici teplá i studená voda.

2.6 Personální podmínky

Ve škole pracují dvě vychovatelky s odpovídajícími kvalifikačními předpoklady, které se průběžně vzdělávají samostudiem i v odborných seminářích dle nabídky. Spolupráce s učiteli 1. stupně je na dobré úrovni, předávají si s vychovatelkami informace o účastnících i o učivu.

2.7 Ekonomické podmínky

Pobyt ve ŠD je za měsíční úplatu (zák. č.561/2004 Sb., § 123), která může být uhrazena hotově v kanceláři vedoucí školní stravovny nebo převodem z účtu. Finanční prostředky jsou zčásti použity na úhradu energií, zčásti na vybavení školní družiny hračkami, sportovními potřebami a materiálem pro pracovní činnosti.

2.8. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Je dbáno na zajištění dostatečného odpočinku po vyučování a začlenění účastníků do kolektivu. Prostory ŠD jsou vybaveny v rámci možností školy a zřizovatele tak, aby byla co nejvíce zajištěna bezpečnost účastníků.

Je dbáno o co nejčastější pobyt venku, pokud to počasí a účast účastníkův zájmových kroužcích dovolí. Účastníci na vycházkách hrají soutěživé a míčové hry. Učí se i správnému pohybu v silničním provozu a seznamují se s

dopravním značením v obci.

Během všech činností je dbáno na potlačování všech projevů šikany a povyšování se na mladší a slabší jedince.

3. Charakteristika ŠVP školní družiny

3.1. Konkrétní cíle vzdělávání

Při stanovení cílů budeme vycházet z obecných cílů vzdělávací soustavy, jak je formuluje školský zákon v § 2, ods.2.

- a) rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti
- b) získání všeobecného vzdělání nebo všeobecného a odborného vzdělání
- c) pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod, spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost
- d) utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, kulturní, národnostní, jazykové a náboženské identitě každého
- e) pochopení a uplatňování principu rovnoprávnosti žen a mužů ve společnosti
- f) poznávání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace
- g) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví

3.2 Formy a obsah vzdělávání

Vzdělávací obsah základního vzdělávání je orientačně rozdělen do devíti vzdělávacích oblastí.

- 1) Jazyk a jazyková komunikace
- 2) Matematika a její aplikace
- 3) Informační a komunikační technologie
- 4) Člověk a jeho svět
- 5) Člověk a společnost
- 6) Člověk a příroda
- 7) Umění a kultura
- 8) Člověk a zdraví
- 9) Člověk a svět práce

Ve vzdělávacím programu školní družiny bude nejvíce příležitostí pro oblast Člověk a jeho svět, ostatních oblastí se dotkne jen okrajově. Zájmovým vzděláváním by měly prolínat okruhy:

- a) **Místo, kde žijeme** – poznávání okolí obce, společnosti v rodině, ve škole. Tématické vycházky, návštěvy knihovny. Získané poznatky použít k dalším činnostem, hrám, malování, atd. Dopravní výchova, hry, vycházky a soutěže.
- b) **Lidé kolem nás** – osvojování zásad vhodného chování a jednání s lidmi, uvědomit si význam a podstatu tolerance, empatie a vzájemné úcty. Pozdravy, seznamování, podávání ruky, kultivace komunikace slovní i mimoslovní, schopnost naslouchat, tolerance ve skupině, stolování.
- c) **Lidé a čas** – proč a jak se čas měří, jak postupují události v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Návštěva historických míst, učít účastníky úctě k druhým.
- d) **Rozmanitost přírody** – proměnlivost přírody živé i neživé, tématické vycházky, pobyty v přírodě, pozorování změn a následná výtvarná činnost, likvidace a třídění odpadu.
- e) **Člověk a jeho zdraví** – poznání sama sebe, získání poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a odpovědnosti za své zdraví. Průběžná péče o osobní hygienu, předcházení úrazům, dbaní na bezpečnost činností.

3.3 Získávání kompetencí u účastníků

- a) **Kompetence k učení** – vytvořit uvědomělý vztah ke škole a k učení, získané informace umět aplikovat v různých situacích, prezentovat výsledky své práce.
- b) **Kompetence k řešení problémů** – řešit problém, chápat následky, odhalit příčiny problému, řešit problém na modelových situacích.
- c) **Kompetence komunikativní** – komunikovat bez ostychu s dětmi i dospělými, naslouchat, porozumět, vhodně reagovat a obhajovat svůj názor, ale tolerovat i názor druhých.
- d) **Kompetence sociální a personální** – tolerovat všechny členy skupiny, být ohleduplný, vnímat potřeby druhých, umět poskytnout i přijmout pomoc, vážit si mezilidských vztahů, vyvarovat se projevů diskriminace a rasismu, neznehodnocovat prostředí kolem sebe, vnímat a respektovat tradice jiných zemí, nést následky za své činy, vnímat agresivitu, nespravedlnost a šikanu, umět se jim bránit a dokázat přijmout kompromis.
- e) **Kompetence občanské** – uvědomovat si práva a povinnosti každého člověka, zodpovědně plnit své úkoly, nenechat ubližovat sobě ani druhým, tolerovat odlišnosti – náboženské, rasové, zdravotní, pociťovat národní

hrdost a vlastenectví.

- f) **Kompetence pracovní** – dodržovat bezpečnost práce, respektovat dohodnutá pravidla, osvojovat si výtvarné i hudební techniky, umět si vybrat zájmovém činnosti dle vlastních dispozic, umět říci „ne“ nevhodným nabídkám na využití volného času.

3.4 Časový plán

Tento plán je vypracován na pětileté období. Obsahuje výběr činností, ze kterých budeme volit podle aktuálního složení účastníků, s nimiž pracujeme. Je tvořen dle polohy a podmínek školy. ŠVP školní družiny je otevřený dokument, který se může v průběhu vzdělávacího cyklu doplňovat, upravovat. Zájmové vzdělávání je poskytováno po dobu trvání školního roku a účastníci mají možnost využít zájmovou činnost.

3.5 Podmínky pro vzdělávání účastníků s SVP, nadaných a mimořádně nadaných

V tomto případě postupujeme dle vyhlášky č.27/2016 Sb. O vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Při vzdělávání účastníků se SVP (pokud navštěvují ŠD) spolupracuje vychovatelka úzce se školou, a to především při primární identifikaci takových účastníků a dále při stanovování vhodných forem integrace a forem práce. Probíhá také spolupráce s rodiči, kteří informují vychovatelku o všech změnách zdravotního stavu účastníka. Jsou zajišťovány podmínky vhodné k individuálnímu rozvoji jejich osobnosti.

Pokud zákonný zástupce účastníka se sociálním znevýhodněním prokáže, že splňuje podmínky stanovené v §11 vyhlášky MŠMT 74/2005 Sb. O zájmovém vzdělávání, může požádat o snížení či prominutí úplaty.

Školní družina je otevřena účastníkům se zdravotním postižením, zdravotním i sociálním znevýhodněním, účastníkům nadaným i mimořádně nadaným.

Konkrétní přístup je stanoven v individuálním vzdělávacím plánu účastníka. Společným cílem je integrace jedince do kolektivu, zvýšení sebevědomí, možnost být úspěšný.

Školní družina pomáhá rozvíjet nadané a mimořádně nadané účastníky. Pro tyto jedince vychovatelka připravuje a zadává práci, která rozvíjí úroveň jejich dovedností v oblasti jejich nadání.

4. Evaluace

Je využíván evaluační plán, tzn. hodnocení na třech úrovních:

- individuální – každá vychovatelka hodnotí vlastní práci, hledá nové metody, které by vedly ke kvalitnějším výsledkům
- týmová – evaluaci provádí kolektiv vychovatelek, které hodnotí svou činnost
- vedení školy – výchovnou práci ve školní družině hodnotí vedení školy, které zjišťuje svými prostředky, jak jsou naplňovány vytyčené cíle a jak družina plní své celkové poslání